

PRZEGLĄD PRASY TECHNICZNEJ NR 7/2023

AURA
DROGI GMINNE I POWIATOWE
GEOINŻYNIERIA, DROGI, MOSTY, TUNELE
KWARTALNIK PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO
LOTNICTWO
MAGAZYN AUTOSTRADY
NAMIARY NA MORZE I HANDEL
PRZEGLĄD KOMUNIKACYJNY
PRZEGLĄD TECHNICZNY
RYNEK KOLEJOWY
SKRZYDLATA POLSKA
STAŁOWE SZLAKI
ŚWIAT KOLEI

AURA

Metropolie bez samochodów. // Aura.- 2023, nr 7, s. 8. - fot. 1.

Cele i sposoby zmniejszenia emisji spalin samochodowych w miastach. Przykłady realizacji polityki dotyczącej uspokojenia i zmniejszenia ruchu samochodowego w europejskich miastach: wdrażanie bezemisyjnych pojazdów komunikacji miejskiej; ograniczenie ruchu samochodów w centrach miast; koncepcja współdzielenia przestrzeni ulicy przez wszystkich uczestników ruchu (woonerf); organizacja ruchu rowerowego i stref czystego powietrza.

DROGI GMINNE I POWIATOWE

Beton szansą na trwale drogi zamiejskie / Tomasz Sochacki. // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 47-48. - fot. 1.

Zalety eksploatacyjne nawierzchni betonowych stosowanych na drogach zamiejskich. Koszty i efektywność zbrojenia dróg betonowych. Ocena podatności na uszkodzenia nawierzchni betonowych w czasie ich eksploatacji.

Krzyżowanie się dróg z innymi drogami komunikacji lądowej oraz liniowymi urządzeniami / Przemysław Gogojewicz. // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 49-53. - fot. 1.

Zadania i obowiązki zarządcy drogi w zakresie utrzymania i ochrony skrzyżowań dróg komunikacyjnych. Warunki lokalizacji obiektów budowlanych w pasie drogowym i ich wpływ na bezpieczeństwo ruchu. Wymagania prawne i praktyka budowy i przebudowy zjazdu ze skrzyżowania.

Pieniądze z RFRD pozwolą na przedwyborcze inwestycje drogowe / Konrad Różowicz // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 54-56. - rys. 1, tab. 1.

Rola Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD) w finansowaniu inwestycji drogowych. Procedura przyznawania środków na dofinansowanie inwestycji na drogach samorządowych. Projektowane zmiany legislacyjne dotyczące przepisów ustawy o RFRD.

Pomiary ruchu drogowego na drogach gminnych i powiatowych - co warto wiedzieć / Przemysław Rokitowski. // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 28-33. - fot. 1, tab.3.

Metody wykonywania pomiarów ruchu drogowego. Wymagania dotyczące realizacji pomiarów ruchu. Sposoby określania struktury rodzajowej ruchu i zastosowanie parametrów wyznaczanych na podstawie pomiarów.

Poprawa jakości życia w przestrzeniach miejskich / Krzysztof Chlipalski. // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 13-17. - rys. 15.

Założenia koncepcji miasta-gąbki polegającej na wdrożeniu gospodarki wodnej naśladującej procesy występujące w naturze; stosowane rozwiązania i technologie mające na celu wchłanianie wody deszczowej i jej magazynowanie. Przykłady konstrukcji zielonych dachów i ogrodów deszczowych. Schematy konstrukcji nawierzchni przepuszczalnych.

Realizacja wybranych obowiązków zarządców dróg w świetle wyników kontroli NIK / Magdalena Gierlak, Urszula Dziedzic, Andrzej Trojanowski. // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 3-6. - fot. 4.

Wymagania prawne dotyczące kontroli stanu technicznego dróg przez zarządców dróg. Ocena realizacji zadań związanych z utrzymaniem infrastruktury i prowadzeniem inwestycji drogowych przez zarządców dróg gminnych i powiatowych, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Reklama a drogi gminne i powiatowe / Przemysław Gogojewicz. // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 57-62. - fot. 3.

Pojęcie reklamy i zasady umieszczania reklam w pasie drogowym. Przesłanki kwalifikacji nośnika reklamowego jako obiektu budowlanego. Porównanie cech tablic informacyjnych i reklam. Konsekwencje prawne zajęcia pasa drogowego pod reklamę bez zgody zarządcy drogi.

Usunięcie odpadów ropopochodnych z drogi / Konrad Różowicz. // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 24-26. - fot. 2.

Rodzaje odpadów ropopochodnych powstających wskutek wypadków drogowych. Podmioty odpowiedzialne za usuwanie odpadów ropopochodnych oraz obowiązki zarządców dróg w tym zakresie.

Zasady doboru organizacji zadrzewienia przydrożnego / Michał Stawowiak. // Drogi Gminne i Powiatowe.- 2023, nr 3, s. 18-23. - fot. 3.

Rodzaje zieleni przydrożnej. Zadania i funkcje roślinności umieszczonej w pasie drogowym. Zasady projektowania zadrzewienia przydrożnego. Utrzymanie i pielęgnacja drzewostanu.

GEOINŻYNIERIA, DROGI, MOSTY, TUNELE

Coraz więcej dróg szybkiego ruchu. Gdzie, jak, kiedy? / Wojciech Kwinta. // Geoinżynieria, Drogi, Mosty, Tunele.- 2023, nr 1, s. 64-72. - fot. 9 ; tab. 7.

Sprawozdanie z realizacji Rządowego Programu Budowy Dróg Krajowych w 2022 r. Przetargi na drogi krajowe i obwodnice planowane w 2023 r. Przebieg budowy dróg szybkiego ruchu w poszczególnych województwach w latach 2022 - 2023.

Kluczowa inwestycja dla rozwoju portu Gdynia / Wojciech Kwinta. // Geoinżynieria, Drogi, Mosty, Tunele.- 2023, nr 1, s. 54-56 - rys. 1 ; fot. 3.

Zakres rzeczowy inwestycji infrastrukturalnych w porcie Gdynia dotyczących modernizacji nabrzeży oraz pogłębienia toru wodnego. Mapa projektów inwestycyjnych ZMP Gdynia S.A. zgłoszonych do dofinansowania z funduszy unijnych w latach 2014 - 2020. Przewidywane korzyści z realizacji projektów.

Największy drogowy program w historii Polski / Łukasz Madej. // Geoinżynieria, Drogi, Mosty, Tunele.- 2023, nr 1, s. 60-63. - rys. 1 ; fot. 2, tab. 1.

Założenia Rządowego Programu Budowy Dróg Krajowych do 2030 r. (z perspektywą do 2033 r.). Wykaz nowych odcinków dróg krajowych planowanych do realizacji do 2030 r. oraz mapa inwestycji drogowych. Komentarz ministra infrastruktury, Andrzeja Adamczyka.

Niekorzystne zjawiska krasowe. Usuwanie skutków możliwych deformacji na przykładzie drogi ekspresowej S19 / Marek Rusinek. // Geoinżynieria, Drogi, Mosty, Tunele.- 2023, nr 1, s. 42-46. - rys. 5 ; fot. 7.

Wyniki badań geologicznych podłoża odcinka drogi ekspresowej S19, w których ustalono występowanie form krasowych. Koncepcja wzmocnienia podłoża pod istniejącą konstrukcją nawierzchni drogi i etapy realizacji projektu; schemat ideowy iniekcji niskociśnieniowej. Zakres prac związanych z wykonaniem drenażu, uszczelnieniem rowów skarp i monitoringiem stanu konstrukcji nawierzchni.

Tunel kolei dużych prędkości CPK. Kluczowy element planowanej linii / Wojciech Kwinta. // Geoinżynieria, Drogi, Mosty, Tunele.- 2023, nr 1, s. 88-91. - rys. 1 ; fot. 3.

Założenia projektowe budowy tunelu kolei dużych prędkości w Łodzi, który jest elementem linii kolejowej łączącej Warszawę z Centralnym Portem Komunikacyjnym (CPK), Łodzią i Wrocławiem. Schemat tunelu dalekobieżnego CPK w Łodzi. Plan realizacji inwestycji z wykorzystaniem technologii automatycznej tarczy TBM.

Warszawa Zachodnia. Budowa wiaduktu kolejowego zakończona / Wojciech Kwinta. // Geoinżynieria, Drogi, Mosty, Tunele.- 2023, nr 1. - fot. 2.

Charakterystyka konstrukcji jednoprzęsłowego wiaduktu kolejowego przy stacji Warszawa Zachodnia. Etapy budowy wiaduktu wykonanego w technologii nasuwania podłużnego. Projekty infrastrukturalne związane z modernizacją stacji Warszawa Zachodnia.

KWARTALNIK PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO

Rozwój prawa morza - zarys historyczny oraz współczesne próby odpowiedzi na zmiany klimatu / Joanna Siekiera. // Kwartalnik Prawa Międzynarodowego.- 2023, nr 2, s. 61-79.

Geneza i ewolucja międzynarodowego prawa morza. Przebieg procesu kodyfikacji prawa morskiego oraz zadania i działalność Komisji Prawa Międzynarodowego przy ONZ (ILC) w tym zakresie. Charakterystyka regulacji Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawie morza (United Nations Convention on the Law of the Sea - UNCLOS). Problematyka zmian klimatu w międzynarodowym prawie morza.

LOTNICTWO

Inteligentne kompozyty z ITWL / Szymon Tetera. // Lotnictwo.- 2023, nr 6, s. 16-17. - fot. 5.

Innowacyjne materiały dla przemysłu lotniczego opracowane przez Krajowy Ośrodek Badawczy Inteligentnych Materiałów Kompozytowych (KOBIMK) Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych. Koncepcja nowego lotniczego kompozytu z funkcją transmisji danych, opartego na bazie kompozytu epoksydowo-węglowego (CFRP – Carbon Fiber Reinforced Plastic), z warstwami izolacyjnymi z kompozytu epoksydowo-szklanego (GFRP – Glass Fiber Reinforced Plastic), zbrojonego włóknami o wysokiej wytrzymałości typu R.

Wojna powietrzna nad Ukrainą, 24 kwietnia - 23 maja 2023 / Marcin Strembski. // Lotnictwo.- 2023, nr 6, s. 18-29. - fot. 24.

Przebieg działań operacyjno-taktycznych lotnictwa podczas wojny rosyjsko-ukraińskiej, w okresie od 24.04 do 23.05.2023 r. Statystyki strat wojennych. Perspektywy zdobycia przez ukraińskie lotnictwo

przewagi w powietrzu w opinii szefa lotnictwa Dowództwa Sił Powietrznych Sił Zbrojnych Ukrainy, Serhija Gołubcowa.

MAGAZYN AUTOSTRADY

"Graal" bezpieczeństwa organizacji ruchu sterowanego sygnalizacją świetlną - cz. II / Damian Iwanowicz. // Magazyn Autostrady.- 2023, nr 3, s. 70-76. - rys. 14 ; fot. 2.

Znaczenie budowy i struktury programu sygnalizacyjnego dla bezpieczeństwa ruchu drogowego (brd). Przykłady analiz brd dotyczących organizacji ruchu z sygnalizacją świetlną na wybranych skrzyżowaniach w Warszawie, Bydgoszczy i Toruniu; metody analizy dokumentacji projektowej i obliczeń czasów międzyzielonych.

Multifunkcjonalne nawierzchnie z betonu jamistego / Karol Chilmon, Wioletta Jackiewicz-Rek, Maciej Kalinowski. // Magazyn Autostrady.- 2023, nr 3, s. 30-33. - rys. 5 ; fot. 1.

Historia i współczesne zastosowania betonu jamistego jako narzędzia do efektywnego zarządzania wodą opadową. Właściwości mechaniczne i cechy wytrzymałościowe oraz wodoprzepuszczalność i absorpcja hałasu przez betony jamiste. Schemat obiegu wody w środowisku naturalnym i w środowisku miejskim z przeważającą zabudową nawierzchniami szczelnymi.

Parametry technologiczne betonu wałowanego / Adrian Ciołczyk, Joanna Szoltyś. // Magazyn Autostrady.- 2023, nr 3, s. 48-53. - rys. 8, tab. 1.

Możliwości stosowania betonu wałowanego w nawierzchniach komunikacyjnych. Wytyczne projektowania i wykonania betonu wałowanego. Wyniki badań wpływu uziarnienia i wilgotności mieszanek betonowych na ich nośność.

Technologie do budowy nawierzchni z betonu drogowego / Michał Stawowiak. // Magazyn Autostrady.- 2023, nr 3, s. 40-42. - fot. 2.

Metodyka budowy nawierzchni betonowych. Przygotowanie i technologie wbudowywania mieszanek betonowych: betonowanie nawierzchni w deskowaniu stałym i w deskowaniu ślizgowym.

Współczesne domieszki do betonu w kontekście budownictwa komunikacyjnego / Jan Antoni Rubin. // Magazyn Autostrady.- 2023, nr 3, s. 64-66. - fot. 1, tab. 1.

Rodzaje i funkcje domieszek do betonów. Wymagania dotyczące stosowania domieszek chemicznych do betonów w budownictwie komunikacyjnym według normy PN-EN 934-2+A1: 2012. Podstawowe wymagania dotyczące trwałości betonu wykorzystywanego w budowie infrastruktury transportowej.

Zmiana parametrów użytkowych nawierzchni z betonu cementowego w trakcie eksploatacji / Michał Grzyb, Maksymilian Łazarowicz. // Magazyn Autostrady.- 2023, nr 3, s. 43-46. - rys. 3, tab. 5.

Metody teksturowania nawierzchni dróg. Wpływ teksturowania na szorstkość nawierzchni i bezpieczeństwo drogowe. Wyniki badań dotyczących oceny zmian wartości równości podłużnej, głębokości makrotekstury i współczynnika tarcia nawierzchni z betonu cementowego teksturowanych różnymi metodami.

NAMIARY NA MORZE I HANDEL

Ciągle mniej niż przed rokiem / Maciej Goniszewski. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 10, s. 25. - tab. 1.

Statystyka przeładunków w portowych terminalach kontenerowych w kwietniu 2022 r. i w kwietniu 2023 r.: Baltic Hub Container Terminal Gdańsk, Deepwater Container Terminal Gdańsk, Bałtycki Terminal Kontenerowy Gdynia, Gdynia Container Terminal/Hutchinson Ports Gdynia, OT Port Gdynia, DB Port Szczecin, Port of Gdańsk Cargo Logistics (Port Gdański Eksploatacja).

E-commerce napędza lotnicze cargo / Janusz Mincewicz. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 11, s. 15-16. - fot. 2.

Wpływ pandemii COVID-19 na zmniejszenie wolumenu lotniczych przewozów cargo. Uwarunkowania i perspektywy wzrostu lotniczego cargo w Polsce. Udział transportu lotniczego w obsłudze ładunków e-commerce.

Inwestycje dla polskiego offshore wind / Grzegorz Bryszewski. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 11, s. 17-18.

Plany budowy terminali instalacyjnych dla morskich farm wiatrowych w polskich portach morskich. Założenia projektowe realizacji portów serwisowych w: Świnoujściu, Gdańsku, Łebie, Ustce, Władysławowie.

Koleją z Dalekiego Wschodu / Janusz Mincewicz. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 10, s. 13-14. - fot. 1.

Wpływ wojny rosyjsko-ukraińskiej na transport towarowy realizowany Nowym Jedwabnym Szlakiem (NJS). Tendencje spadku kolejowych przewozów intermodalnych na NJS. Prognozy dotyczące zmian wielkości i kierunków przewozów międzynarodowych w relacjach z Chinami i z Ukrainą.

Morska energetyka wiatrowa a zrównoważony rozwój / Bartosz Sierkowski. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 12, s. 15-16. - fot. 2.

Zastosowanie zasady zrównoważonego rozwoju w polityce energetycznej. Rola alternatywnych źródeł energii w koncepcji zrównoważonej energetyki. Założenia "Polityki Energetycznej Polski do 2040 r." dotyczące morskich farm wiatrowych.

[Morska energetyka wiatrowa]. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 11, s. I-XXIII. - rys. 2 ; fot. 16.

Założenia i etapy realizacji morskich projektów wiatrowych w Polsce. Dostosowanie infrastruktury portów morskich do obsługi farm wiatrowych i projekty budowy portów instalacyjnych na Morzu Bałtyckim. Cele i zakres badań środowiskowych dla morskiej farmy wiatrowej Baltica 1. Ocena potencjału energetycznego elektrowni wiatrowych na Bałtyku. Udział województwa pomorskiego w projektach międzynarodowych dotyczących energetyki wiatrowej i technologii wodorowych. Wpływ energetyki wiatrowej na poprawę bezpieczeństwa energetycznego Polski.

Morskie project cargo / Radosław Chmieliński. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 11, s. 9-10, 12. - fot. 2.

Analiza globalnego rynku transportu morskiego w latach 2022 - 2023. Zmiany wartości stawek frachtowych na rynkach żeglugi kontenerowej, breakbulk i cargo. Stan światowej floty towarowej. Prognozy rozwoju popytu na przewozy breakbulk i project cargo.

NIK o małych portach. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 12, s. 23. - fot. 1.

Podsumowanie wyników kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli w małych portach morskich zlokalizowanych w województwach pomorskim i zachodniopomorskim. Ocena sytuacji finansowej portów. Zarządzanie infrastrukturą i bezpieczeństwem portów.

Spada wiarygodność ekonomiczna. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 12, s. 24. - rys. 2, tab. 3.

Wielkość i struktura przeladunków w głównych portach polskich (Gdańsk, Gdynia, Szczecin-Świnoujście, Police) wg grup towarów w latach 2022 - 2023 r. oraz dane dotyczące ruchu statków w portach.

Transport morski w systemie EU ETS / Dominik Wałkowski. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 10, s. 18-19. - tab. 4.

Zakres nowelizacji aktów prawnych dotyczących EU ETS: rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/757 z 29.04.2015 r. w sprawie monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji CO₂ z

transportu morskiego oraz zmiany dyrektywy 2009/16/WE (EU MRV); dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 13.10.2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie Europejskiej oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE (EU ETS). Etapy wdrażania systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (EU ETS, EU MRV) w żegludzie morskiej w latach 2024 - 2026: umarżanie uprawnień emisji, włączanie do systemu gazów cieplarnianych, włączanie do systemu kategorii statków.

Ukraina i rynek ubezpieczeń morskich / Grzegorz Bryszewski. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 12, s. 11-12. - fot. 2.

Wpływ zagrożeń bezpieczeństwa żeglugi związanych z wojną rosyjsko-ukraińską na ubezpieczenia morskie. Problemy ubezpieczenia ryzyk wojennych oraz tendencje wzrostu stawek ubezpieczeniowych.

Więcej tylko pustych kontenerów / Maciej Goniszewski. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 12, s. 25. - tab. 1.

Statystyka przeładunków kontenerów w portowych terminalach kontenerowych w latach 2022 - 2023: Baltic Hub Container Terminal Gdańsk, Bałtycki Terminal Kontenerowy, Gdynia Container Terminal/Hutchinson Ports Gdynia, OT Port Gdynia, DB Port Szczecin, Port Gdański Eksploatacja.

Wojna koryguje plany / Jakub Łoginow. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 10, s. 14-16. - fot. 1.

Zmiany w zakresie planów rozwoju międzynarodowej infrastruktury transportowej związane z rosyjską agresją na Ukrainę. Wpływ wojny rosyjsko-ukraińskiej na korektę założeń i przebieg realizacji inwestycji transportowych: szerokotorowa linia kolejowa z Ukrainy przez Słowację do Wiednia, słowacka autostrada D1 Koszyce - Užhorod (Ukraina). Kierunki wzrostu przewozów towarowych pomiędzy Słowacją i Ukrainą; znaczenie transportowe Dunajskiej Drogi Wodnej i ukraińskich portów morskich położonych w delcie Dunaju.

Wojna w Ukrainie a łańcuchy dostaw / Andrzej S. Grzelakowski. // Namiary na Morze i Handel.- 2023, nr 10, s. 9-12. - fot. 3.

Wpływ wojny rosyjsko-ukraińskiej na zakłócenia w łańcuchach dostaw. Zagrożenia dla bezpieczeństwa i wzrost ryzyka związane z transportem towarów. Nowe wyzwania transportowe i logistyczne dla Polski i Europy Środkowo-Wschodniej. Warunki współpracy polsko-ukraińskiej w dziedzinie transportu międzynarodowego.

PRZEGLĄD KOMUNIKACYJNY

Analiza możliwości utworzenia międzynarodowego szlaku kolejowego w perspektywie realizowanych i planowanych w jego pasie inwestycji liniowych / Jacek Rutkowski, Jarosław Kiepus. // Przegląd Komunikacyjny.- 2023, nr 4, s. 5-16. - rys. 13 ; fot. 4.

Plany rozwoju sieci kolejowej w ramach inicjatywy Trójmorza. Koncepcja przebiegu korytarzy RFC Amber i Rail Adriatica. Charakterystyka infrastruktury kolejowej państw leżących na szlaku Rail Adriatica: Polska, Słowacja, Węgry, Słowenia, Chorwacja; mapy sieci kolejowych kolei polskich, słowackich, węgierskich, słoweńskich i chorwackich. Uwarunkowania gospodarcze realizacji projektu.

Dziki zwierzęta na torach kolejowych - dlaczego dochodzi do wypadków? / Joanna Żyłkowska. // Przegląd Komunikacyjny.- 2023, nr 3, s. 26-28. - fot. 5.

Problemy bezpieczeństwa na liniach kolejowych przebiegających przez siedliska dzikich zwierząt. Identyfikacja zagrożeń związanych z wtargnięciem zwierząt na tory.

Infrastruktura kolejowa Województwa Zachodniopomorskiego w latach transformacji społeczno-gospodarczej / Juliusz Engelhardt. // Przegląd Komunikacyjny.- 2023, nr 4, s. 17-23.

Historia rozwoju infrastruktury kolejowej na Pomorzu Zachodnim. Etapy rozbudowy i modernizacji sieci kolejowej po 1990 r. i po wstąpieniu Polski do UE w 2004 r. Inwestycje infrastrukturalne

realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Regionalnego Programu Operacyjnego. Mapa linii kolejowych województwa zachodniopomorskiego.

Legislacyjne aspekty funkcjonowania tranzytowych pasażerskich przewozów kolejowych na granicy polsko-niemieckiej i polsko-czeskiej / Karol Lange. // Przegląd Komunikacyjny.- 2023, nr 3, s. 21-25.

Regulacje prawa międzynarodowego w zakresie przewozów pasażerskich pomiędzy Polską, Czechami i Niemcami. Zasady prowadzenia ruchu tranzytowego oraz eksploatacji odcinków linii kolejowych o charakterze transgranicznym.

Ograniczenia prędkości w ruchu tramwajowym stosowane na terenie Wrocławia / Magdalena Skiba. // Przegląd Komunikacyjny.- 2023, nr 3, s. 16-20. - rys. 15 ; fot. 4, tab. 1.

Wpływ czynników bezpieczeństwa i właściwości eksploatacyjnych tramwajów na ograniczenie prędkości pojazdów we Wrocławiu. Lokalizacja i oznakowanie stref, w których stosowane są ograniczenia wynikające z przepisów o ruchu drogowym. Powody stosowania ograniczeń prędkości w innych miastach w Polsce.

Problemy z zapewnieniem przejezdności na rondzie turbinowym typu Basic przy niestandardowych wlotach krzywoliniowych (studium przypadku) / Alicja Sołowczuk, Weronika Benedysiuk. // Przegląd Komunikacyjny.- 2023, nr 3, s. 3-15. - rys. 15, tab. 1.

Zasady ruchu na rondach turbinowych. Rodzaje rond turbinowych wg wytycznych holenderskich. Problematyka projektowania rond z wlotami krzywoliniowymi; studium przypadku ronda turbinowego typu Basic przy wlotach krzywoliniowych nakierowanych względem siebie pod kątem prostym. Analizy zapewnienia korytarzy ruchu na rondzie typu Basic: zaprojektowanym wg wytycznych holenderskich z pasem separacyjnym szerokości 0,7 m, po poszerzeniu pasów ruchu na jezdni ronda, po zmianach promieni wyokrąglających wloty i wyloty. Analiza prędkości w relacjach na wprost na skorygowanym geometrycznie rondzie turbinowym.

Uwarunkowania techniczno-ekonomiczne oraz organizacyjne rozwoju infrastruktury kolejowej na terenie Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb Poznańskiej Kolei Metropolitalnej / Janusz Dyduch, Adam Pawlik. // Przegląd Komunikacyjny.- 2023, nr 4, s. 24-28. - rys. 4, tab. 1.

Analiza sieci linii kolejowych zlokalizowanych na terenie Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego (POM). Charakterystyka Poznańskiego Węzła Kolejowego (PWK). Perspektywy zwiększenia prędkości pociągów na PWK w przedziale 120-160 km/ h do 2023 r. Możliwości i koszty zwiększenia przepustowości węzła kolejowego. Przesłanki rozwoju PWK oraz planowane inwestycje infrastrukturalne.

PRZEGLĄD TECHNICZNY

Badania zmęczeniowe materiałów i elementów konstrukcyjnych jako ciągle aktualne wyzwanie współczesnego inżyniera / Tadeusz Szymczak, Zbigniew L. Kowalewski, Adam Brodecki, Katarzyna Makowska. // Przegląd Techniczny.- 2023, nr 7, s. 26-32. - rys. 8 ; fot. 10.

Cele i metodyka badań zmęczeniowych prowadzonych w warunkach laboratoryjnych. Wytyczne oraz przykłady współczesnych badań zmęczenia elementów konstrukcyjnych.

Czy paliwa będą neutralne? (cz.I) / Krzysztof Biernat, Zygmunt Jazukiewicz (rozm.). // Przegląd Techniczny.- 2023, nr 6, s. 5-6. - fot. 1.

Warunki stosowania w UE paliw syntetycznych, których produkcja i spalanie są neutralne pod względem emisji CO₂ (e-paliwa). Badania i perspektywy rozwoju technologii wytwarzania biopaliw; kompozycje węglowodorowe (drop in biofuels) i biokomponenty wykorzystywane do produkcji paliw.

Czy paliwa będą neutralne? (cz.II) / Krzysztof Biernat, Zygmunt Jazukiewicz (rozm.) // Przegląd Techniczny.- 2023, nr 7, s. 7-8. - fot. 1.

Ocena możliwości wytwarzania płynnych paliw syntetycznych w Polsce. Źródła i technologie pozyskiwania surowców do produkcji e-paliw i biopaliw.

Najdłuższy most drogowy / Bronisław Hynowski. // Przegląd Techniczny.- 2023, nr 7, s. 35. - fot. 2.

Historia budowy mostu drogowego przez Wisłę w ciągu autostrady A1, w Rozgartach koło Grudziądza, w latach 2009 - 2011. Konstrukcja najdłuższego w Polsce mostu autostradowego.

Nieczynne zabytki / Bronisław Hynowski. // Przegląd Techniczny.- 2023, nr 6, s. 33. - fot. 2.

Historia żelbetowych mostów kolejowych wybudowanych w Stańczykach (województwo warmińsko-mazurskie) w latach 1917–1918. Architektura mostów stanowiących część nieczynnej infrastruktury linii kolejowej łączącej Gołdap z Żytkiejmami.

Skrzydło morficzne, czyli naśladowanie lotu ptaków w konstrukcjach lotniczych / Andrzej Katunin. // Przegląd Techniczny.- 2023, nr 6, s. 26-28. - fot. 6.

Historia i rozwój koncepcji stosowania skrzydeł morficznych w samolotach. Przykłady rozwiązań konstrukcyjnych skrzydeł morficznych oraz ich wpływ na osiągi samolotów.

RYNEK KOLEJOWY

Automatyczny sprzęg cyfrowy. Korzyści i wyzwania dla unijnej branży kolejowej / Ignacy Góra. // Rynek Kolejowy.- 2023, nr 5, s. 52-54. - fot. 3.

Parametry i właściwości systemu automatycznego sprzęgu cyfrowego (digital automatic coupler - DAC). Korzyści ze stosowania systemu DAC w kolejowych przewozach towarowych. Strategia wdrażania DAC przez koleje europejskie w latach 2026 - 2032.

Dzięki realizacji nowego KPK wzrosną przewozy / Andrzej Bittel, Jakub Madrjas (rozm.), Roman Czubiński. // Rynek Kolejowy.- 2023, nr 5, s. 17.

Cele i zakres inwestycji infrastrukturalnych w ramach Krajowego Programu Kolejowego (KPK) w perspektywie do 2040 r. Przewidywany wpływ realizacji KPK na wzrost przewozów pasażerskich. Cele przekazania nieruchomości kolejowych z PKP S.A. do PKP PLK.

Intercity 2, czyli piętrowe spowolnienie / Przemysław Jeziński. // Rynek Kolejowy.- 2023, nr 5, s. 42-47. - fot. 7, tab. 2.

Zakup pociągów dużych prędkości Intercity-Express (ICE) przez Deutsche Bahn A.G. w ramach programu modernizacji taboru. Historia eksploatacji pociągów ICE w Niemczech. Parametry i wyposażenie piętrowych zestawów Intercity 2 (Twindexx Vario, Kiss).

Inwestycje infrastrukturalne zmieniają oblicze Pomorza Zachodniego / Mikołaj Kobryński. // Rynek Kolejowy.- 2023, nr 5, s. 24-27. - fot.1, tab. 1.

Wpływ inwestycji infrastrukturalnych w województwie zachodniopomorskim na poprawę dostępu do portów morskich. Ocena efektywności przebudowy drogi wodnej łączącej Szczecin i Świnoujście. Projekt budowy linii kolejowej do portu w Policach. Statystyka przeładunków w zespole portowym Szczecin-Świnoujście w latach 2012 - 2022.

Mobilne miasto - czyli jakie? / Roman Czubiński. // Rynek Kolejowy.- 2023, nr 5, s. 36-37.

Zadania planowania przestrzennego jako elementu zrównoważonego rozwoju miast. Założenia polityki przestrzennej i inwestycyjnej Warszawy i Gdańska w aspekcie zrównoważonego rozwoju transportu.

Nowy KPK. Idą lata chude? / Paweł Rydzyński. // Rynek Kolejowy.- 2023, nr 5, s. 18-20, sygn. P.III.6809 - fot. 1.

Zakres inwestycji kolejowych realizowanych w ramach Krajowego Programu Kolejowego (KPK). Projekty budowy i modernizacji linii kolejowych do 2028 r. Ocena założeń KPK w porównaniu do innych programów inwestycyjnych (Kolej Plus, CPK).

Polscy protoplaści szynobusów / Włodzimierz Winek. // Rynek Kolejowy.- 2023, nr 5, s. 58-60. - fot. 4.

Geneza wagonów parowych przeznaczonych do obsługi kolejowego ruchu pasażerskiego w Europie i na świecie. Historia eksploatacji wagonów parowych przez PKP w okresie międzywojennym.

Przebudowa warszawskiej średnicy w ciągłym przygotowaniu / Witold Urbanowicz. // Rynek Kolejowy.- 2023, nr 5, s. 32-35. - fot. 2.

Cele i założenia projektowe przebudowy kolejowej linii średnicowej w Warszawie. Prace przygotowawcze i przewidywany czas realizacji inwestycji. Wpływ prac budowlanych na infrastrukturę miejską i utrudnienia w komunikacji.

SKRZYDLATA POLSKA

Multimodalny węzeł przeładunku w Pyrzowicach. // Skrzydlata Polska.- 2023, nr 7, s. 20-21. - fot. 2.

Założenia projektu budowy multimodalnego węzła przeładunku towarów i paliw w oparciu o bocznice kolejową w Porcie Lotniczym Katowice. Plan inwestycji infrastrukturalnych, współfinansowanych ze środków Instrumentu Łącząc Europę (CEF) 2021 - 2027 Military Mobility.

Wodorowe plany Ławicy. // Skrzydlata Polska.- 2023, nr 7, s. 26-27. - rys. 2.

Plan budowy hubu wodorowego w porcie lotniczym Poznań-Ławica, realizowany w ramach międzynarodowego projektu Interreg Region Morza Bałtyckiego. Koncepcja połączenia regionów Morza Bałtyckiego przez wprowadzenie do eksploatacji samolotów zasilanych wodorem. Inwestycje mające na celu dostosowanie infrastruktury lotniskowej do obsługi samolotów z napędem wodorowym.

Zestrzelić, czy nie zestrzelić? / Piotr Dudek. // Skrzydlata Polska.- 2023, nr 7, s. 4-11. - fot. 10.

Zasady bezpieczeństwa polskiej przestrzeni powietrznej. Zadania krajowych sił zbrojnych i NATO w zakresie dozoru i ochrony przestrzeni powietrznej; cele i zadania Zintegrowanego Systemu Obrony Powietrznej i Przeciwrakietowej NATO (NATINAMDS - NATO Integrated Air and Missile Defence System). Ochrona granicy państwowej w przestrzeni powietrznej i konsekwencje jej naruszenia przez obcy statek powietrzny.

STALOWE SZLAKI

Był sobie parowóz... / Tadeusz Suchorolski. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr NW(160), s. 56-62. - fot. 13.

Przykłady konstrukcji pługów odśnieżnych zbudowanych na bazie podwozia parowozowego: pług typu Klima, pług wąskotorowy na tor 750 mm.

Elektryczne zespoły trakcyjne serii 45WE "Impuls" w Kolejach Mazowieckich / Kamil Sikora. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr 1(159), s. 2-13. - fot. 30, tab. 1.

Geneza i koszty zakupu oraz przebieg eksploatacji elektrycznych zespołów trakcyjnych typu 45WE "Impuls" przez spółkę Koleje Mazowieckie. Konstrukcja i charakterystyka techniczna pojazdów. Wyposażenie wnętrza i kabiny maszynisty.

Jednokabinowe elektrowozy przemysłowe w Polsce / Tadeusz Suchorolski. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr 1(159), s. 14-27. - rys. 1 ; fot. 38.

Charakterystyka historycznych, jednokabinowych lokomotyw elektrycznych wąskotorowych i normalnotorowych, o układach osi: Bo, B, Bo'Bo', B'B'.

Nowe koleje lilipucie w Polsce / Paweł Jakuboszczak. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr NZ (158), s. 22-31. - fot. 24.

Usługi i tabor lilipucich kolei parkowych znajdujących się w: Nietoperku, Dziwnowie, Kościerzynie, Sopocie, Smolniku, Cichowie.

Ostatnie parowozy serii Ok1 na PKP / Wolfgang Schumacher. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr NW(160), s. 2-27. - fot. 57.

Historia eksploatacji parowozów serii Ok1 przez PKP do lat 80. XX w.: parowozy stacjonujące w lokomotywowni w Międzyrzeczu.

Parowozy serii OKi2 / Ryszard Stankiewicz. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr NZ (158), s. 32-61. - rys. 2 ; fot.6, tab. 28.

Historia produkcji i eksploatacji parowozów serii OKi2 w Niemczech po I wojnie światowej. Charakterystyka techniczna lokomotyw OKi2 użytkowanych przez PKP w okresie międzywojennym i po II wojnie światowej. Schematy budowy oraz charakterystyka parowozów serii T12 eksploatowanych przez koleje europejskie w pierwszej połowie XX w.: prywatna Kolej Lubeka - Bünchen (LBE), Koleje Alzacko-Lotaryńskie (ELB, AL), francuska Kolej Północna (Nord), Belgijskie Koleje Państwowe (SNCB), Austriackie Koleje Związkowe (ÖBB), Czechosłowackie Koleje Państwowe (ČSD), Niemiecka Kolej Związkowa (DB), Kolej Rzeszy Niemieckiej (DR), Koleje Holenderskie (NS), Koleje Luksemburskie (CFL).

Parowozy serii Pn11 / Ryszard Stankiewicz. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr NW (160), s. 38-55. - rys. 3 ; fot.12, tab. 12.

Produkcja i eksploatacja parowozów serii 210 (Pn11) w Europie i w Polsce w pierwszej połowie XX w. Konstrukcja i charakterystyka techniczna parowozów; rysunek fabryczny lokomotywy 210 kkStB (Pn11 PKP) oraz rysunek tendra serii 86.07 kkStB (21D11 PKP). Dane dotyczące parowozów Pn11 użytkowanych przez PKP w okresie dwudziestolecia wojennego i po II wojnie światowej. Przyczyny i okoliczności wypadku kolejowego z udziałem parowozu Pn11, który miał miejsce w 1926 r. pod Rzezawą.

Pojazdy należące do SKPL w obsłudze pociągów PKP Intercity. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr NZ (158), s. 2-21. - rys. 7 ; fot. 24, tab. 1.

Oferta przewozów pasażerskich realizowanych przez Stowarzyszenie Kolejowych Przewozów Lokalnych (SKPL). Obsługa połączeń dla PKP Intercity przez SKPL w latach 2018 - 2022. Charakterystyka spalinowych zespołów trakcyjnych eksploatowanych przez SKPL.

Powrót pociągów na Nadwiślańskiej Kolei Wąskotorowej / Tomasz Jankowski, Paweł Jakuboszczak. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr 1(159), s. 42-45. - fot. 14.

Reaktywacja połączeń Nadwiślańskiej Kolei Wąskotorowej w 2022 r. Tabor i infrastruktura kolei oraz rozkład jazdy pociągów i drezyn rowerowych na sezon turystyczny w 2022 r.

Zachowane parowozy wąskotorowe typu W6A na tor 1000 mm / Tomasz Jankowski. // Stalowe Szlaki.- 2023, nr 1(159), s. 28-32. - fot. 12.

Charakterystyka zabytkowych parowozów typu W6A na tor 1000 mm, wyprodukowanych w Pierwszej Fabryce Lokomotyw w Polsce S.A. w 1931 r. Eksploatacja parowozów na linii kolei wąskotorowej KWK Zabrze-Bielszowice - kopalnia piasku Borowa Wieś.

ŚWIAT KOLEI

Budowa sieci trakcyjnej - rozjazdy sieciowe (2) / Karol Ciesielski. // Świat Kolei.- 2023, nr 6, s. 29. - fot. 4.

Konstrukcja rozjazdów sieciowych. Przykłady rozjazdów sieciowych prowadzonych nad rozjazdem krzyżowym.

Egipt - wizje nowej kolei / Filip Faliński. // Świat Kolei.- 2023, nr 6, s. 30-35. - rys. 1 ; fot. 17.

Założenia projektu budowy Nowej Stolicy Administracyjnej (New Administrative Capital/NAC) w Egipcie. Koncepcja i etapy realizacji sieci kolejowej obsługującej Nową Stolicę; charakterystyka linii kolei jednoszynowej i taboru. Schemat sieci transportu szynowego w Kairze. Mapa projektowanych linii szybkiej kolei w Egipcie.

Kolej w Donbasie (2015 - 2022) / Marcin Rechłowicz. // Świat Kolei.- 2023, nr 7, s. 20-26. - rys. 1 ; fot. 10.

Organizacja i funkcjonowanie transportu kolejowego w Donieckim Zagłębiu Węglowym w latach 2015 - 2022. Charakterystyka sieci kolejowej i straty spowodowane działaniami wojennymi. Działalność przewozowa przedsiębiorstw kolejowych na terytorium pozostającym pod kontrolą Ukrainy i na terenach okupowanych przez Rosję (Doniecka Republika Ludowa); organizacja dalekobieżnych przewozów pasażerskich i transportu towarowego.

Koncepcja rozbudowy węzła kolejowego Nowy Sącz z lat 80. XX w. / Leszek Zakrzewski. // Świat Kolei.- 2023, nr 6, s. 12-21. - rys. 5 ; fot. 5, tab. 10.

Historia rozwoju węzła kolejowego Nowy Sącz od lat 70. XX w. Analiza wariantów koncepcji rozbudowy węzła w celu zwiększenia jego możliwości przewozowych. Statystyka pracy przewozowej stacji w Nowym Sączu w 1979 r. Prognozy wzrostu przewozów pasażerskich i towarowych w węźle nowosądeckim do 2000 r.

Koncepcja rozbudowy węzła kolejowego Nowy Sącz z lat 80. XX w. (2) / Leszek Zakrzewski. // Świat Kolei.- 2023, nr 7, s. 12-15. - rys. 3, tab. 1.

Plan działań realizowanych na kolejnych etapach przebudowy stacji w Nowym Sączu. Schematy układu torowego węzła kolejowego i stacji w Nowym Sączu oraz projekt układu torowego stacji towarowej w Biegonicach. Prognozowana wielkość ruchu pociągów towarowych na stacji Biegonice w 2000 r.

Morskie molo kolejowe w Southend-on-Sea / Paweł Szulc. // Świat Kolei.- 2023, nr 6, s. 36-39. - fot.

Historia budowy mola w mieście Southend-on-Sea w Wielkiej Brytanii. Geneza i rozwój przewozów pasażerskich na molo realizowanych tramwajem konnym, a następnie koleją spalinową i elektryczną.

Parowozy wąskotorowe PKP serii Pxu / Bogdan Pokropiński. // Świat Kolei.- 2023, nr 7, s. 40-47. - rys. 5 ; fot. 11, tab. 3.

Historia eksploatacji przez PKP wąskotorowych parowozów serii Pxu, wyprodukowanych po II wojnie światowej w USA na zlecenie UNRRA. Schematy konstrukcji i dane techniczne parowozów. Wykaz parowozów Pxu eksploatowanych w Polsce od 1946 r.

Pociągi specjalne KSK Wrocław. Fiatem po Podsudeckiej oraz Pożegnanie lokomotyw serii SU46 / Marek Ciesielski. // Świat Kolei.- 2023, nr 7, s. 27-29. - fot. 10.

Relacja z przejazdów pociągów specjalnych prowadzonych przez lokomotywy serii SU45 i SU46, zorganizowanych przez Klub Sympatyków Kolei we Wrocławiu w dn. 15.04 i 3.06.2023 r.

Ponad pół wieku podróży pociągami z prędkością ponad 200 km/h / Przemysław Bartłomiej Jezierski. // Świat Kolei.- 2023, nr 7, s. 34-39. - fot. 16, tab. 2.

Geneza i rozwój kolei dużych prędkości (kdp) w Europie. Etapy wdrażania połączeń pasażerskich realizowanych z prędkością 200 km/h w wybranych państwach: Francja, Niemcy, Włochy, Austria Rosja,

Finlandia, Szwajcaria, Szwecja. Plany i realizacja kdp w Czechach i Słowacji oraz w Grecji. Perspektywy rozwoju szybkich przewozów pasażerskich w Polsce.

Tramwaje ukraińskie w pierwszym roku rosyjskiej inwazji / Marcin Rechłowicz. // Świat Kolei.- 2023, nr 6, s. 48-55. - rys. 4 ; fot. 13, tab. 1.

Organizacja i funkcjonowanie komunikacji tramwajowej w Ukrainie w czasie wojny z Rosją. Ograniczenia w kursowaniu tramwajów. Zniszczenia wojenne infrastruktury tramwajowej i taboru. Działalność transportu tramwajowego w 2022 r. w ukraińskich miastach: Dniepr, Donieck, Drużkiwka, Eupatoria, Gorłówka, Jenakijewe, Kamińskie (Dnieprodzierżyńsk), Kijów, Konotop, Krzywy Róg, Lwów, Mariupol, Mikołajów, Odessa, Zaporozże, Żytomierz.

Tramwaje w Stanach Zjednoczonych Ameryki (1) / Piotr Tomasik. // Świat Kolei.- 2023, nr 7, s. 48-55. - rys. 2 ; fot. 20.

Charakterystyka systemów transportu szynowego w Los Angeles i San Diego: metro, lekka kolej, transport tramwajowy. Schematy sieci linii komunikacji szynowej. Organizacja i kierunki rozwoju przewozów tramwajowych w aglomeracjach.

Wagony bagażowe PKP standardu Y typów 209C i 209 Ca (2) / Andrzej Etmanowicz. // Świat Kolei.- 2023, nr 6, s. 22-28. - fot. 30, tab. 1.

Konstrukcja i oznakowanie wagonów bagażowych standardu Y typów 209C/209Ca eksploatowanych przez PKP. Zmiany w przeznaczeniu wagonów wykorzystywanych m.in. do przewozu rowerów oraz jako wagony techniczno-gospodarcze. Zestawienie wagonów typu 209Carow wyprodukowanych w Państwowej fabryce Wagonów "Pafawag" we Wrocławiu w 1975 r.

Wagony multimedialne 2 klasy spółki Przewozy Regionalne powstałe na bazie wagonów PKP standardu Y 1 klasy typu 112Ag / Andrzej Etmanowicz. // Świat Kolei.- 2023, nr 7, s. 16-19. - fot. 14, tab. 1.

Charakterystyka wagonów multimedialnych eksploatowanych przez Przewozy Regionalne, powstałych z przebudowy wagonów standardu Y 1 typu 112Ag: zmiany w konstrukcji wagonów, wyposażenie w bezprzewodową sieć komputerową (Wi-Fi) i biblioteki multimedialne.

Wąskotorowy wagon motorowy Wmc204 / Michał Zajfert. // Świat Kolei.- 2023, nr 6, s. 40-45. - rys. 3 ; fot. 11.

Charakterystyka konstrukcji wagonu motorowego Wmc204 eksploatowanego na linii wąskotorowej do Witosławia. Rozkład jazdy dla linii Witosław - Czajcze z 1979 r.